

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XCIX. — Izdan in razposlan 6. dne junija 1918.

Vsebina: (Št. 194—202.) 194. Ukaz o pošiljanju kos in srpov. — 195. Ukaz, s katerim se ukrepajo dopolnjujoči predpisi za promet z usnjem. — 196. Ukaz o ugodnostih za uvažano usnje, kože in kože. — 197. Ukaz o omejitvah cen za obuvala. — 198. Razglas, da se popravi pogrešek v ministrstvenem ukazu z dne 3. novembra 1917. l. o pošiljanju obuval in usnja. — 199. Razglas o preračunjevanju cen za obuvala. — 200. Razglas o nadomestilu usnja za obuvala. — 201. Razglas o predpisih za izdelovanje obuval. — 202. Razglas o izjemah od dolžnosti, da je treba imeti potrdilo potrebe za obuvala (seznamek svobodnega blaga).

194.

Ukaz trgovinskega ministra v po- razumu z ministrom za železnice z dne 31. maja 1918. l.

o pošiljanju kos in srpov.

Na postavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se zaukazuje tako:

§ 1.

Kose in srpi vsakršne vrste se smejo pošiljati v kraje izven Avstrije le na podstavi prevoznega potrdila, ki ga izda gospodarska zveza izdelovalcev kos in srpov v Kirchdoru (Gornjeavstrijsko) po priloženem vzorcu. Kose in srpi se smejo prevažati v kraje izven Avstrije s cestnimi vozili in take pošiljatve se smejo prevzemati v prevoz s cestnimi vozili v oznamene kraje le na podstavi predpisanega prevoznega potrdila.

Ako se pošiljajo kose in srpi po železnicah ali parnoplavstvenih podjetjih, mora pošiljač pridejati voznim listinam za vsako pošiljatev prevozno

potrdilo, ki ga je izdala gospodarska zveza izdelovalcev kos in srpov v Kirchdoru.

Za pošiljatve vojaške uprave, za pošiljatve iz carinskega inozemstva, iz Ogrskega iz Bosne in Hercegovine ter za pošiljatve, ki so jih prevozna podjetja ob času, ko dobi ta ukaz moč, že prevzela v prevoz, ni treba takih prevoznih potrdil.

§ 2.

Vsako ravnanje zoper predpis tega ukaza naj kaznujejo politična oblastva prve stopnje z denarno kaznijo do 20.000 K ali zaporno kaznijo do 6 mesecev. Te kazni se morejo nalagati tudi druga poleg druge. Vrhutega more politično oblastvo izreči, da zapadejo reči, na katere se nanaša kaznivo dejanje, in, ako se stori prestop, v izvrševanju obrti, da se izgubi obrtna pravica.

§ 3.

Ta ukaz dobi moč z dnem objave.

Wieser s. r.

Prevozno potrdilo

za kose in srpe.

Pošiljačevo ime

v ima pravico poslati

..... kg kos (srpov),

in sicer v času od do

od (ime pošiljalne postaje)

v (ime namembne postaje)

po železnici, s parnikom ali cestnim vozilom na naslov (prejemnikovo ime in stanovanjsko)

..... v

.....

V Kirchdoru, dne 19... l.

L. S.

Gospodarska zveza izdelovalcev kos in srpov.

To potrdilo je trpežno priložiti vozni listini.

Da je potrdilo pridejano, je zaznamovati na vozni listini.

Potrdilo naj odzame namembna postaja.

195.

Ukaz trgovinskega ministra v po- razumu z ministrom za javna dela z dne 5. junija 1918. l.,

s katerim se ukrepajo dopolnjujoči predpisi za
promet z usnjem.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se, dopolnjuje določila ministrstvenega ukaza z dne 16. oktobra 1916. l. (drž. zak. št. 355) o prometu z usnjem, zaukazuje:

§ 1.

Predpisi tega ukaza se nanašajo na usnje nastopno oznamenjenih vrst, izvemši lakovo usnje:

1. s kromom strojeno goveje, konjsko in telečje usnje,

2. svinjsko usnje,

3. ovčje jagunjtsko, kozlovsko, kozje in kozličje usnje vsakršnega stroja.

§ 2.

Izdelovalci usnja morajo svoje zaloge usnja v § 1 oznamenjenih vrst, počenši od dne, katerega dobi ta ukaz moč, vsak teden oddajati družbi za nabavljanje usnja in čevljev (Dunaj, I., Hegelgasse 13) ali prevzemnikom, ki jih oznameni ta družba.

Od časa, ko dobi ta ukaz moč, sme kdorkoli dobivati usnje oznamenjenih vrst pri izdelovalcih usnja le še na podstavi odredbe imenovane družbe.

Veletržci smejo svoje zaloge, ki so jih nabavili, preden je dobil ukaz moč, svobodno prodajati do 30. dne junija 1918. l. kupčevalcem na drobno, podelovalcem usnja, združbam porabnikov ali uradom. Kar tega blaga še ni izročeno kupcem tega dne, je oddati imenovani družbi.

Kupčevalci na drobno smejo tiste zaloge, ki jih niso dobili v prometu, uravnane s tem ukazom, temveč še v svobodnem prometu, svobodno prodajati podelovalcem usnja do 31. dne

julija 1918. l. Ostanke, ki morda ostanejo, morajo oddati imenovani družbi.

Podjetnikom, ki podelujejo usnje v § 1 oznamenjenih vrst, se puščajo tiste zaloge, ki so jih dobili še v svobodnem prometu, za podelovanje v lastnem obratu, ako se podelajo do (3½ mesce po razglasitvi). Dotlej ne podelane ostanke zalog je oddati imenovani družbi.

Podelovalci usnja ne smejo svobodno prodajati usnja v § 1 oznamenjenih vrst, temveč ga smejo oddajati le imenovani družbi in to usnje se sme dobivati pri podelovalcih usnja le na podstavi odredbe imenovane družbe.

§ 3.

Usnje, ki se uvaža iz carinskega inozemstva, se mora v 8 dneh po uvozu oddati družbi za nabavljanje usnja in čevljev, ako se ne uvaža za račun podelovalca usnja, da se podela v njegovem lastnem obratovališču.

§ 4.

Družba za nabavljanje usnja in čevljev mora razpolagati z zalogami, ki so se ji oddale, po ukazilih trgovinskega ministrstva.

§ 5.

Kolikor bi bilo izpolnjevanje sklenjenih dobavnih pogodb v protislovju k predpisom tega ukaza, je prepovedano.

Izpolnjevanja dobavnih naročil vojaške uprave se ne tičejo predpisi tega ukaza.

§ 6.

Gledé oddajnih pogojev, določanja cene za uvozno usnje, ki ga je oddati družbi za nabavljanje usnja in čevljev, in gledé kontrole o izpolnjevanju predpisov tega ukaza veljajo določila §§ 6 do 10 ministrstvenega ukaza z dne 16. oktobra 1916. l. (drž. zak. št. 355).

§ 7.

Ako so dani tehtni razlogi, more trgovinsko ministrstvo dovoliti izjeme od predpisov tega ukaza.

§ 8.

Ravnanje zoper predpise tega ukaza naj kaznujejo politična oblastva prve stopnje z zaporom do 6 mesecev ali z denarnimi kaznimi do 20.000 kron. Ob kaznovanju se more tudi izreči, da zapadejo reči, na katere se nanaša kaznivo dejanje, in da se izgubi obrtna pravica. Navedene kazni se morejo nalagati tudi druga poleg druge.

§ 9.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Wieser s. r.

196.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu s finančnim ministrom z dne 5. junija 1918. l.

o ugodnostih za uvažano usnje, kože in kožice.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se, razveljavljaje ministrstveni ukaz z dne 20. aprila 1916. l. (drž. zak. št. 112), zaukazuje:

§ 1.

Da se dosežejo v § 9 ministrstvenega ukaza z dne 16. oktobra 1916. l. (drž. zak. št. 355) določene ugodnosti gledé cen, je oddati za carinsko odpravo pismene izjave o blagu v štirih izvodih. V njih je razen obče potrebnih podatkov navesti:

- a) vrste uvažanega usnja, kož in kožic, kakor se običajno nazivajo v trgovini,
- b) skupno težo v kilogramih za vsako vrsto uvažanega usnja,
- c) število kosov in skupno težo uvažanih kož in kožic, in sicer za goveje kože in telečje kožice (vštevši odstavljena teleta in pitlinge) ločeno po naslednjih težnih razredih:

kože	do	22½ kg
	od 23	do 29½ kg
	od 30	do 39½ kg
	od 40	do 49½ kg

telečje kožice	soljene	do	4 kg
		čez	4 kg
	posušene	do	2 kg
		čez	2 kg

Enako izjavo o blagu je oddajati za pošiljatve, dohajajoče v poštnem prometu, ako se želé doseči ugodnosti gledé teh pošiljatev.

§ 2.

Uvažano usnje vsake vrste mora — ako je stranka oddala predpisom § 1 ustrezajočo izjavo o blagu — odpravljajoči carinski urad na vsakem posameznem kosu in njegovih različnih delih označiti s tem, da pritisne svoj pečat in pod njim postavljen besedo „Uvoz“.

Odpravljajoči carinski urad mora vposlati uradu za zglašanje usnja v c. in kr. vojnem ministrstvu (na Dunaju, I., Kolowratring 14) tretji izvod izjave o blagu, opremljen s potrdilom, da je pritisnil pečat, in gospodarski zvezi usnje izdelujočih obrti (Dunaj, I., Postgasse 1) četrti odpravek.

§ 3.

Da se doseže ugodnost gledé cene za usnje, ki se nareja iz uvažanih kož ali kožic, morajo stranke vposlati trgovinskemu ministrstvu dokaze o izvršenem uvozu, to je po carinskem oblastvu potrjeno izjavo o blagu in, ako mogoče, tudi račun o blagu, dobljenem iz inozemstva, v 14 dneh po prihodu blaga v carinsko ozemlje.

Trgovinsko ministrstvo izda, ko je preskusilo ta dokaz, naznanilniku potrdilo o naznanilu, ki ga je spoznalo za pravilno, in obvesti o tem urad za zglašanje usnja v c. in kr. vojnem ministrstvu in gospodarsko zvezo izdelovalcev usnja. Tretji in četrti izvod izjave o blagu, ki ga je izdajati, kadar se odpravljajo kože in kožice, morajo zbirati carinski uradi in jih 15. in zadnjega dne vsakega mesca vposlati trgovinskemu ministrstvu, da se omogoči popreskušnja dokazov strank.

Ko je dogotovljeno iz uvažanih kož in kožic narejeno usnje, mora izdelovalec brez odloga prositi v trgovinskem ministrstvu, ki ukrene dalje o tem, da oblastvo pritisne pečat na usnje, ter navesti vrste izdelanega usnja in njih množine.

§ 4.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Wieser s. r.

197.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu s pravosodnim ministrom in ministrom za javna dela z dne 5. junija 1918. l.

o omejitvah cen za obuvala.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se, deloma izpreminjuje ministrstveni ukaz z dne 9. marca 1917. l. (drž. zak. št. 94), zaukazuje:

I.

Namesto navedbe imena (firme) in kraja izdelovalčevega glavnega zavoda, predpisane v § 2, točka 1, ministrstvenega ukaza z dne 9. marca 1917. l. (drž. zak. št. 94), morejo izdelovalci obuval oznamenjati čevlje tudi s številko, za koje pridelitev morajo prositi pri gospodarski zvezi usnje podelujočih obrti.

II.

§§ 6 in 7 navedenega ukaza se izpreminjata tako:

Preseganje cen.

§ 6.

Ali ustreza za obuvala preračunjena cena, ali na obuvalih poočiteni cena za prodajo na

drobno razglašenim preračunskim predpisom, dožene na ovadbo udeleženca ali uradoma pristojno sodišče za presojanje cen.

Sodišče za presojanje cen mora na ovadbo udeleženca ali uradoma tudi dognati, ali je za popravljanje obuval preračunjena cena primerna.

Sodišče za presojanje cen mora presoditi ceno, ako je dovolj oporišč za mnenje, da se je presegla dopustna cena.

Sodišče za presojanje cen mora presoditi ceno nadalje na zaprosilo trgovinskega ministrstva, sodišča, državnega pravdnictva, političnih oblastev in varnostnih oblastev.

§ 7.

Ako presega za obuvala preračunjena cena ali na obuvalih poočiteni cena za prodajo na drobno na podstavi razglašenih preračunskih predpisov dopustno ceno, je v prvem primeru prodajalcu, v poslednjem primeru pa tistemu, ki je dolžen navesti ceno, v razsodbi naložiti, da vrne ovadniku ali poškodovancu, ako se je udeležil postopanja, presežek cene za blago, ki ga je dobil od njega.

Isto velja, ako prodajalec terja, dá sebi ali komu drugemu dati ali obljubiti višjo ceno nego na obuvalih poočiteni cena za prodajo na drobno.

Pravtako je naročiti povračilo presežka cene tistemu, ki je preračunil čezmerno ceno za popravljanje obuval.

Razen tega je v vseh primerih, v katerih se dožene, da je oznamenjena cena čezmerna, v razsodbi sodišča za presojanje cen izreči, da mora tisti, ki je dolžen navesti ceno, izročiti presežek cene za vsa ostala obuvala dotične vrste, ki jih je v zadnjih treh mescih spravil v promet s tem oznamenilom cene. To razsodbo je izreči tudi tedaj, ako se je tisti, ki je dolžen označiti ceno, pogodil z ovadnikom ali poškodovancem.

Znesek je določiti v razsodbi, zavezanec ga mora plačati političnemu deželnemu oblastvu in izterjati se more tudi potom politične izvršbe,

izterjane zneske je porabljeni za preskrbo prebi-valstva. Pravica posameznega kupca, da zahteva povračilo plačanega presežka cene, ostane ne-izpremenjena.

III.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Wieser s. r.

198.

Razglas trgovinskega ministra z dne 5. junija 1918. l.,

da se popravi pogršek v ministrstvenem ukazu
z dne 3. novembra 1917. l. (drž. zak. št. 437)
o pošiljanju obuval in usnja.

V uvodu ministrstvenega ukaza z dne 3. no-vembra 1917. l. (drž. zak. št. 437) se mora na-mesto „razveljavljaje določila ministrstvenega ukaza z dne 28. septembra 1917. l. (drž. zak. št. 393)“ pravilno glasiti: „razveljavljaje določila § 1 in § 2, odstavka 2, ministrstvenega ukaza z dne 28. sep-tembra 1917. l. (drž. zak. št. 393)“.

V § 2, odstavek 1, nazadnje omenjenega ukaza ukrenjeno, nastopno navedeno kazensko določilo je torej v moči:

„Kazniva dejanja, navedena v § 15 ministr-stvenega ukaza z dne 9. marca 1917. l. (drž. zak. št. 94) o omejitvah cen za obuvla, spadajo namesto pod tam imenovane kazni, ako dejanje ne spada pod strožje kazensko določilo, pod de-narno kazen do 20.000 K ali zaporno kazen do 6 mesecev. Te kazni se morejo nalagati tudi druga poleg druge. Vrhutega more izreči politično oblastvo, da zapadejo obuvla, na katera se nanaša kaznivo dejanje, in ako se zgodi prestop v iz-vrševanju obrti, izgubo obrtne pravice.“

Wieser s. r.

199.

Razglas trgovinskega ministra v porazumu z ministrom za javna dela z dne 5. junija 1918. l.

o preračunjevanju cen za obuvla.

Z razglasom z dne 9. marca 1917. l. (drž. zak. št. 95) izdani predpisi za preračunjevanje cen za obuvla se izpreminjajo in dopolnjujejo v na-stopno oznamenjenih točkah tako:

I. Preračun režije izdelovalcev.

(Razen za rokodelsko narejeno blago po meri, oddelek A, III, navedenega razglasa.)

1. Ako se porablja usnje, čigar preračun se je izjemoma dovolil po ceni, presegajoči ukazoma določeno ceno (§ 16 ministrstvenega ukaza z dne 9. marca 1917. l. [drž. zak. št. 94]), se sme dati preračunu režijske kvote v podstavo le uka-zoma določena cena, ne pa višja nakupna cena.

Ako se porablja usnje, za katero ne veljajo ukazoma določene cene, se preračunu režijske kvote ne smejo dati v podstavo višje cene nego ukazoma določena cena za terce strojene s smre-kovim čreslom in s kromom strojeno telečje usnje (črno) po tem, ali gre za usnje za podplate ali za oglav.

2. Preračunati poseben priklad za napravo normalnih posameznih parov ali parov po meri ali oglavov zanje ni več dopustno.

II. Dobavni pogoji v trgovini s čevlji na debelo.

(Oddelek D, I, odstavek 3, navedenega raz-glasa.)

Zaboji, drugo za zunanji oмот porabljeno gradivo in posamezni kartoni se smejo zaračunati po ceni lastnih stroškov, posamezni kartoni pa k večjemu s 30 vinarji.

Wieser s. r.

200.

Razglas trgovinskega ministra z dne 5. junija 1918. l.

o nadomestilu usnja za obuvala.

Na podstavi določila § 1, št. 2, ministrstvenega ukaza z dne 9. marca 1917. l. (drž. zak. št. 96) se je doslej spoznalo, da so nastopno navedena nadomestila pripravna za porabljanje ob natejanju obuval, in so se proglasila za dopustna.

Izdelovalec	Nadomestilo	Dopustno porabljanje in druge pripomnje
A. P e t e		
	Trdi les	
Koch & Co., dr. z o. z., Altkinsberg pri Chebu	Umetno usnje „Koko“	Peta mora biti najmanj 5 mm na debelo od spodnje površine iz usnja
	Umetno usnje „Wako“	
Schwarzkopf & Co. (Nemško)	„Hideite“	
Melvo, dr. za usnje z. o. z. (Nemško)	„Melvo“	
Paul Schulze (Nemško)	„Futursko usnje“ („Crispinus“)	
Leo Wenzel, Podmokly	Lesena peta s pločevin-skim tulcem	—
B. P o d p l a t i		
	Trdi les	Neomejeno
	Guna	
	Balata	
Heinrich Fischer, Dunaj, VI., Linke Wienzeile 40	Impregnirani podpati iz klobučine	le za polovične podplate
John Finger, Dunaj, II., Große Mohrengasse 24	Impregnirani podpati iz klobučine	le za polovične podplate
Johann Montel, Dunaj, XVII., Dornbacherstr. 103	Impregnirani podplati iz klobučine	le za polovične podplate
Delavnica lederrita, družba z o. z. za nadomestilo usnja v Dun. Novem Mestu	Impregnirani podplati iz klobučine	le za polovične podplate
Karl Sternberg, Dunaj, VI., Mariahilferstraße 105	Impregnirani podplati iz klobučine	le za polovične podplate

Izdelovalec	Nadomestilo	Dopustno porabljanje in druge pripomnje
C. N o t r a n j i p o d p l a t i		
—	—	Notranji podplati se smejo ojačiti s tem, da se prevlečejo s tkanino ali „Unionom“ (glej spodaj)
—	Les	za čevlje z lesenimi podplati
Koch & Co., Altkinsberg pri Chebu	„Union“	za prešito in taksano blago, z „Agom“ lepljene čevlje in za čevlje z lesenimi podplati
Karol Lenz ml., Sarmingstein, Gornjeavstr.	„Ledrette“ (se označenja tudi za rjav nepremočljiv „Patendeckel“)	za taksano blago in za čevlje z lesenimi podplati
Emil & Alfred Pollak, Dunaj, XII., Meidlingerhauptstraße	Umetno usnje	edino le za taksane, prešite in z lesenimi žebli zbite čevlje, ne za okvirno blago
Franc Jelinek, Týniště	Umetno usnje	edino le za taksane, prešite in z lesenimi žebli zbite čevlje, ne za okvirno blago
Jožef Caslavsky, Týniště	Umetno usnje	edino le za taksane, prešite in z lesenimi žebli zbite čevlje, ne za okvirno blago
Heinrich Liebster, Dunaj, III., Weißgärberlande 42	Ploče iz cepljenih odpadkov	edino le za taksane, prešite in z lesenimi žebli zbite čevlje, ne za okvirno blago potrebna najmanjša debelost 2 mm
D. O g l a v j e		
Avstr. fabrika granitola (umetnega usnja) in povoščenega sukna	Granitol	Neomejeno
Nemška delniška družba za umetno usnje (Nemško)		
Koch & Co., Altkinsberg pri Chebu	„Union“ fina lepenka	—
Emil & Alfred Pollak, Dunaj, XII., Meidlinger Hauptstraße	Umetno usnje	—
Franc Jelinek, Týniště ob Orlici	Umetno usnje	—
Koch & Schilling, Böhlitz-Ehrenberg, Saksonsko	Fina lepenka	—

Wieser s. r.

201.**Razglas trgovskega ministra
v porazumu z ministrom za javna
dela z dne 5. junija 1918. l.****o predpisih za izdelovanje obuval.**

Na podstavi ministrstvenega ukaza z dne 9. marca 1917. l. (drž. zak. št. 96) se razglša nastopni predpis o izdelovanju:

Narejati obuvala z golenicami, kojih višina presega 17 cm, in narejati take golenice (oglave) je prepovedano. Višino golenice je meriti ob strani golenice od srede gornjega roba do gležnja na mestu, kjer se začne peta. Golenice se smejo delati le z ravnim krojem na gornjem robu.

Škornji, kakor škornji za ježo in dr., so izvzeti od teh predpisov.

Wieser s. r.**202.****Razglas trgovskega ministra
z dne 5. junija 1918. l.**

o izjemah od dolžnosti, da je treba imeti potrdilo potrebe za obuvala (seznamek svobodnega blaga).

Na podstavi § 4 ministrstvenega ukaza z dne 13. decembra 1917. l. (drž. zak. št. 482) o ukrepih za preskrbo prebivalstva z obuvami in, deloma izpreminjujé razglas z dne 13. decembra 1917. l. (drž. zak. št. 483), se nastopno oznamenjena obuvala, dokler se ne ukrene drugače, izjemajo od dolžnosti, da je treba imeti potrdilo potrebe.

Seznamek svobodnega blaga.

Čevlji, ki so narejeni docela iz lesa,
sandale z lesenimi podplati,
škornji, čevlji, domači čevlji in copate, ki
so narejeni brez uporabe usnja in brez uporabe
tkanin, za katere je treba potrdila potrebe,
čevlji iz slame pleteni,
galoše,
„kalesli“ in čevlji za majhne otroke,
čevlji za kopanje.

Wieser s. r.